

További Ikarusok a Szovjetunióba

Pénteken jegyzőkönyv aláírásával fejeződött be a Mogürt Külkereskedelmi Vállalat és a Szovjet Autoexport Szervezete 8. magyar-szovjet járműipari konferenciája. A Vonyarcvashegyen rendezett tanácskozáson a műszaki fejlesztés, a minőségjavítás, a műszaki kiszolgálás, a szakmai továbbképzés és a pótalkatrész-ellátás került napirendre.

Mint a konferencián elhangzott: a Szovjetunió az Ikarus-buszok legnagyobb vásárlója. Jelenleg már több

mint 60 ezer Ikarus-busz vesz részt a szovjet közlekedésben, s a Mogürt közvetítésével ebben az évben további, több mint hétezer autóbustot vesznek át. 1983-ban — a megállapodás szerint — 7200 busz kerül szovjet exportra. A konferencián megállapodtak a szállítandó járművek típusaiban és a szállítási ütemezésben.

A vitában a szovjet közlekedés vezetői elismeréssel szolták a korábbi konferenciák közös határozatainak szinte maradéktalan teljesítéséről.

Találkozó

Pénteken Zalaegerszegen megkezdődött az Ifjú Gárda munkásör-szakalegységek 4. országos találkozója és versenyje. Az indulás jogát kivívó résztvevőket Borbély Sándor, az MSZMP KB tagja, a munkásör-szakalegység országos parancsnoka köszöntötte. A munkásör-szakalegység és az Ifjú Gárda megalakulásának 25. évfordulója jegyében rendezett seregszemle keretében szombaton, a házigazda város határában harci túrát bonyolítanak le. Ennek keretében elméleti, gyakorlati és fizikai felkészültségükről adnak számot.

Megújuló munkaversennyel

Új utakat keres napjainkban a munkaverseny-mozgalom. Ez azonban nem jelenti azt, mintha a mozgalom eddig nem teljesítette volna feladatát. Nemcsak a többleteljesítményt sokszorozó kommunista műszakokról vagy a mennyiségi normák versenyszerű túlteljesítéséről van szó. A munkahelyi és lakóhelyi környezetünket megváltoztató megmozdulásokra is gondolnunk kell, azokra a kezdeményezésekre, amelyekhez kapcsolódva szocialista brigádok száza dolgoztak óvodák, iskolák felépítésén, felújításán, segítettek az öregek, az árvízkarosultakat, a mozgássérülteket, s nem egy nemzetközi szolidaritási akciót vittek sikerre. Ezek a célok tulajdonképpen mit sem változtak, legfeljebb a gazdasági körülmények és feltételek gyors átalakulását követve nyomon a termelést segítő versenyfelajánlások rendszere. Ennek egyik oka, hogy a munkásoklektívák többsége még ma is magával cipeli az évtizedek gyakorlata alatt bennük rögződött mennyiségi szemléletet, és sokszor ma sem tudnak kézzel foghatóbb célt maguk elé tűzni, mint a könnyen mérhető tervtúltesztet.

De gondban vannak a verseny szervezéséért, irányításáért felelős vezetők, aktívák is, akiknek feladatuk lenne az új célokat megfogalmazni. Következésképpen az, hogy nem elegendő a „mennyiség” bűvös jelszavát a „minőség” követelményével fölcserélni, hisz önmagában a minőség még nem jelent piaci versenyképességet.

Márpedig egy-egy termelőgárda tevékenységének végső hasznossága ma a világpiacon dől el, vagyis a teljesítményeket az értékesítés sikere minősíti, s ez nem kizárólag a termék minőségétől függ.

Mindezt a szocialista brigádok is jól tudják, s ezért keresik a mozgalomnak

új lendületet adó módszereket. Ilyen módszer egyebek között, hogy például a FÉKON békécsabai gyárában a brigádok termelést segítő munkáját ezután az eredményes értékesítéshez való hozzájárulásuk alapján igyekeznek értékelni. Más kérdés, hogy a legtöbb szocialista brigád csak tételesen, elsősorban a minőségi munka révén befolyásolhatja az üzletkötést. De már vannak jelei annak is, hogy egy-egy üzleti lehetőség „mozgósítja” a brigádokat. Példaként említhető a KSZV gyára, ahol a gyár vezetői egy új termék bevezetése előtt a kollektívához fordultak segítségért. A megrendelés teljesítésére maradt rövid idő alatt ugyanis csak a brigádokban bízhattak, mivel az új termék gyors és sorozatszerű kivitelezése előtt számos műszaki problémát kellett megoldani. Hogy ez sikerült, az a brigádokon, azokon belül pedig az újítókön múlt. És talán nem túlzás azt állítani, hogy a versenymozgalomban eddig még csak szunnyadó lehetőségek feltárása éppen az újítók személyében, tevékenységében és mozgalmában ötvöződik legkézzelfoghatóbban. Mert kétségtelen, hogy a munkaverseny igazi küldetés, hogy a feladataink teljesítését felgyorsító kezdeményezéseket tömegmozgalommá fejlessze. Ha pedig megtalálja ehhez az utat: jó hatást gyakorolt a munkahelyi közérzetre is!

A verseny lényege tehát ezután sem változik, ezért sem lehet perdöntő a vitában például az, hogy cícomázák-e a naplóikat, a brigádok, beragasztják-e a közös színház- és mozilátogatást igazoló jegyeket vagy sem. E mozgalomnak munkatársi, elvtársi és baráti közösségek formálásával, a versenyszellem felébresztésével kell értéket alkotnia gazdasági és társadalmi értelemben egyaránt. Ehhez kell időről időre megújítania magát.

K. S.

Támogatott kutatások

A Magyar Tudományos Akadémia közgyűlése után

Aki figyelemmel kíséri a magyar tudományos élet mozgásait, tájékozódik — laikusként is — eredményeiről, az utóbbi években jelentős változások tanúi lehetett. A tudományos élet nyitottabbá vált, kitárta a kutatásablakait, bepillantást enged mindenkinek a műhelyek munkájába éppúgy, mint a nemzetközi „versenypályákra”, és az érdeklődők tudomást szerezhetnek a személyi változásokról, a tudományos fokozatok elnyeréséről is. A másik oldalról viszont arról értesülhetünk, milyen igényekkel lép fel a társadalom a tudománnyal szemben, igényli véleményét, ezeket eredményeit a döntéseknél.

Szembetűnő, hogy a támogatott tudományos témák mind összetettebbé, komplexebbé váltak, előtérbe került az interdiszciplinaritás, az állam erőteljesebben és idővel inkább a preferálja azokat a témákat, amelyek a korunk által felvetett kérdéseket igyekeznek megoldani, a közéleti napokban zajlott a Magyar Tudományos Akadémia idei közgyűlése, hozzá kapcsolódva osztályülések sorozata fontos témakörökben keltette fel nemcsak a kutatók érdeklődését. Ezek az osztályülések is igazolják, amit a Magyar Tudomány legutóbbi száma is bizonyít, hogy hazánkban a tudományos élet belső rendjének megújulása — igazodva a világban és hazánkban lejátszódó gazdasági, társadalmi változásokhoz — felgyorsult. A távlati célokat szolgáló kutatási főirányok mellett a tudományos tervek szerves részévé váltak a rövidebb időre szóló kutatási programok. Ennek nyomán a különböző kutatóhelyeken belső átrendeződés kezdődött, melynek lényege a nyitottabb, rugalmasabb reagálás a felvetődő problémákra. Természetesen ezeknek a vizsgálatoknak az anyagi fedezetét is meg kell teremteni. Az intézményi költségvetéseken kívül ezek egyik forrása a Magyar Tu-

dományos Akadémia Központi Kutatási Alapja, melynek következő két évi felosztásáról tájékoztatták az olvasókat.

Az odaítélés és felhasználás új rendjének lényege, hogy gazdasági, társadalmi fejlődést szolgáló kutatások és fejlesztések részesüljenek támogatásban ebből az alapról, valamint a tudomány belső fejlődését elősegítő alapvető kutatások, kezdeményezések. Jó lehetőség teremtmények ezáltal új irányzatok és módszerek kialakítását, meghonosítását segítő kísérletekre, nagy jelentőségű tudományos-elméleti vizsgálatok felkarolására, előre nem tervezhető kutatásokra, társadalmi-gazdasági-politikai és kulturális párt- és állami döntések tudományos megalapozását szolgáló tevékenységekre. Ami még nagyon lényeges és új elem, hogy ezt az anyagi támogatást csak pályázat útján lehet elnyerni. A témajavaslatok számbavételkor 450 javaslat került szóba, a helyi döntések eredményeként 258 pályázat fölött döntött a szakértői testület és 167-et fogadtak el, melyek 280 millió forint támogatásban részesülnek. Jelenős támogatást kaptak például az anyagkutatási munkák (gyógyszerek, növényvédőszeres stb.), a mezőgazdasági hozamok gazdaságos növelését megalapozó biológiai kutatások, a természeti környezetvédő ökológiai vizsgálatok és több társadalomtudományi téma.

Érdekes a támogatott témák sorát szegedi optikán át is megvizsgálni. Nyugodtan kijelenthetjük, nem állunk rosszul. Jelentős összeget kapott például a JATE szer-vekémiail tanszékének két témája, az egyetem általános és fizikai tanszékének pályázata, valamint az MTA Szegeden működő reakciókinetika kutatócsoportjának pályázata. Hogy a hazai biológiai kutatás legfőbb bázisa Szeged, már nem újság. Az SZBK, a SZOTE és a JATE összesen tizenkét témáját ítélték támogatásra

érdemesnek. A környezetvédelem területén a JATE növénytan tanszéke, energia-gazdálkodás terén az alkalmazott kémiai tanszék nyert támogatást.

*

Az orvostudományokban is sikerrel pályáztak a szegediek. Négy témájukat támogatja az Akadémia. A társadalomtudományokban sem lehet okunk panaszra, hiszen a falusi településkutatások, a magyarság korai története és török kapcsolatai, valamint XVI—XVII. századi irodalmunk és szellemi mozgalmunk igen széles körű tájékozódásról tanuskodnak. A megújuló tudományos élet egyre inkább megköveteli a mind nagyobb kölcsönös nyilvánosságot, a rugalmasságot, váratlanul jelentkező, változó társadalmi igényekre való friss reagálást, a gyakorlat kérdéseire adandó tudományos választ.

És természetesen ezen eredmények hatékony, gyors bevezetését, alkalmazását.

T. L.

Újítók és feltalálók kitüntetése

Losonczy Pál köszöntője

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa az újítók és feltalálók ma, szombaton kezdődő V. országos tanácskozásának alkalmából, eredményes munkájuk elismerésül kitüntetés-

ket adományozott a mozgalomban végzett tevékenységükkel kiemelkedő dolgozóknak. A Parlament Munkácsy-termében pénteken, tegnap rendezett kitüntetési ünnepségen részt vett Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke és Méhes Lajos ipari miniszter, a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottságának tagjai, valamint Marjai József, a kormány elnökhelyettese. A kitüntetéseket Losonczy Pál adta át.

Losonczy Pál beszédében hangsúlyozta, hogy az újítók, a feltalálók törekvéseit, ötleteit, újdonságait fejlődésünk zálogaként tartjuk számon. Jó néhány magyar találmányt és alkotóját méltán övezte széles körű elismerés — mondotta —, hiszen egyaránt elősegítik népünk életkörülményeinek javulását és hazánk jó hírét öregbítést is. De azt is jól tudjuk, hogy néha milyen rögzös, keserves egy-egy újítás vagy találmány útja. A sikerért keményen meg kell dolgozniuk. Szerencse, hogy az új hívei rendszerint eltökélt, határozott, a jó érdekében egészségesen türelmetlen emberek, Olyanok, akik céltudatosan, fáradhatatlanul és szenvedélyesen dolgoznak gazdasági, műszaki előrehaladásunk érdekében. Az egész társadalom feladata, hogy ebben az újítókát segítse. Az akadályokat munka közben fel kell számolnunk, hogy minden jó ötlet, jó elgondolás szabad utat nyerjen.

Versenyben állunk a világgal. Termékeink minőségétől függ, hogy kivívott helyünket meg tudjuk-e tartani a világpiacon. Tapasztalt, magas színvonalon termelő, piacképes partnerek kihívásainak kell hasonló szinten és folyamatosan megfelelni. Bízunk újítóinkban és feltalálóinkban, hogy minden erejükkel segítenek méltó vá-

laszt adni ezekre a kihívásokra. Bizunk bennük, hogy az itthoni gondok megoldásában, a termékszerkezet korszerűsítésében, az egyszerű anyag- és energiatakarékosságot fokozásában és egyéb feladatokban is segítenek majd új megoldásaikkal — mondotta az Elnöki Tanács elnöke.

Az ünnepségen a Munka Erdemrend arany fokozatát kapta: Barcza Károly, a Pápai Állami Gazdaság gépcsoport-vezetője, Boldog István, a kuncsorbai Búzakalász Tsz szárítóüzemének vezetője, Csorba Lőrinc, a Borsodi Szénbányák bukkaipari bányászati körlet-vezetője, Deák Gyula, a Csepel Művek Vas- és Acélöntődéjének fémminta-készítője, Fábián Béla, a Komáromi Kőolajipari Vállalat üzem-vezetője, Gregus Ákos, a Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalat csoportvezetője, Kazári József, a MÁV szombathelyi igazgatósága műszaki ügyintézője, Kenyér Sándor, a Volán 1. sz. Vállalat 5. sz. üzemigazgatóságának autószerelője, Lengyel Béla Kossuth-díjas akadémikus, nyugdíjas egyetemi tanár, Lukonits Ottó, a Tatabányai Szénbányák központi irodájának osztályvezetője, Mikes Sándor, a Taurus Gumiipari Vállalat szegedi gumigyárájának igazgatója, dr. Szabó István, a Malom Villamos Művek Tröszt központi vegyszereti szolgálójának vezetője, Szántó József, a 22. sz. Állami Építőipari Vállalat osztályvezetője, Vajda Gábor, a Csemege Kereskedelmi Vállalat nyugdíjas élelmiszervegyésze.

Ezenkívül 21-en vették át a Munka Erdemrend ezüst, 15-en pedig a kitüntetés bronz fokozatát. Csongrád megyéből a Munka Erdemrend ezüst fokozatát Dénes Lajos, a deszki Maros Tsz főmérnöke, Kocsis Istvánné, a Szegedi Ruhagyár újítási előadója, dr. Palfai Imre, az Alsóiszajvidéki Vízügyi Igazgatóság osztályvezetője kapta.

Falra mászó hegymászók

Nagy László felvétele

Van hegymászó, s van falra mászó is. Ezúttal panelfalra mászik a hegymászó. Szükségessé vált ugyanis a házigyári elemekből összeállított tarjáni lakóházak széliárta részének tömítése, melyre a szegedi IKV egy budapesti gazdasági munkaközösséget kért fel. A tíz bátor hegymászó fiatal ember a napokban kezdte meg a Csillag térnel a 403-404-es épület utólagos, szél és eső elleni szigetelését, a rések, hézagok betömését. Látványos tornamutatványaik közben figyelt fel rájuk fotóriporterünk

Óvári Miklós és Sergio Vilarigues megbeszélése

Óvári Miklós, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára pénteken, tegnap megbeszélést folytatott Sergio Vilarigues-sel, a Portugál Kommunista Párt Politikai Bizottságának tagjával, a Központi Bizottság titkárával.

A szívélyes, elvtársi légkörű találkozón foglalkoztak a nemzetközi élet néhány időszerű kérdésével, különös figyelmet szentelve az európai békét és biztonságot fenyegető veszélyeknek és ezek el-

hárítása lehetőségeinek. Véleményt cseréltek a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom helyzetéről, s áttekintették a Magyar Szocialista Munkáspárt és a Portugál Kommunista Párt közötti internacionalista kapcsolatok alakulását.

A találkozón jelen volt Manuel Gusmao, a PKP Központi Bizottságának póttagja és Györi Imre, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a KB osztályvezetője.